

Výročná správa
za rok 2003
č. MK-1090/2004-700

Organizácia: Štátna opera
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna opera – Bohéma klub,
Národná 11, 974 01 Banská Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 29.4.2004 o 11.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.stateopera.sk/opera.htm

OBSAH

	strana
1.1. Identifikácia organizácie	2
2.2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	2
3.3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	4
4.4. Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	5
5.5. Rozpočet organizácie	11
6.6. Personálne otázky	24
7.7. Ciele a prehľad ich plnenia	25
8.8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2003	25
9.9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	26

1.1. Identifikácia organizácie

Názov: Štátna opera

Sídlo: Národná 11, Banská Bystrica

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Riaditeľ: Rudolf Hromada

Členovia vedenia:

Ing. Alena Kajsová - ekonomický námestník riaditeľa Štátnej opery, štatutárny zást. riad.

Mgr. Igor Bulla - poverený zastupovaním umeleckého šéfa

Mgr. Dana Dinková - umelecká šéfkba baletu do 31.7.2003

Mgr. Dana Kocianová - vedúca marketingu

Mgr. Jaroslav Valek - umelecký šéf výpravy

Helena Donovalová - vedúca technicko-hospodárskeho úseku

Jana Cabanová - vedúca úseku riaditeľa

Telefón: 00421/48/412 44 18

Fax: 00421/48/415 34 57

e-mail: sobbs@bb.psg.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.stateopera.sk

Hlavné činnosti:

Štátna opera je kultúrna a umelecká ustanovizeň, v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, ktorej hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických a koncertných diel. V hlavnej činnosti svojou produkciou poskytuje kultúrno-spoločenské vyžitie obyvateľstva a reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí.

2.2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie: Vo svojom poslaní plní Štátna opera (ďalej ŠO) úlohu kultúrnej inštitúcie s dôrazom na šírenie kultúrno-spoločenského vyžitia divákov, reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí a na kultúrno-výchovnú činnosť.

Na základe požiadaviek ústredného orgánu a zriaďovacej listiny je hlavným poslaním ŠO výroba a predvádzanie operných, tanečných a baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

ŠO je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Stredoslovenskom regióne s celoslovenskou pôsobnosťou. Široká dramaturgia ŠO zabezpečuje umelecké vyžitie aj pre divákov z iných regiónov a je neoddeliteľnou súčasťou siete operných divadiel na Slovensku. Svojou tvorbou oslovuje všetky vekové kategórie a svojou dramaturgiou veľkú časť záujmových skupín obyvateľstva.

Okrem vlastných premiér a repríz usporadúva dva festivaly: Banskobystrické hudobné dni a medzinárodnú opernú časť Zámockých hier zvolenských.

Reprezentácia slovenského umenia v zahraničí je jednou zo stálych činností ŠO. ŠO vystupovala v Taliansku, Rakúsku, Švajčiarsku, Česku, na Cypre a v Japonsku. Nebyť havarijného stavu dopravy ŠO, mohla by ŠO reprezentovať slovenské umenie aj v iných štátoch Európskej únie.

ŠO poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku. Vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami našej prvej opernej scény SND a mnohým sa podarilo stať sa opernými sólistami európskeho a svetového významu. Z toho vyplýva, že zdravé umelecké prostredie ŠO bolo a je vhodné pre rast umelcov najvyššej kvality. V ŠO začínali svoju umeleckú kariéru : pp. Grúberová, Orgonášová, pp. Kopčák, Babjak a mnohí ďalší.

Okrem hlavnej činnosti, ktorú poskytuje ŠO na základe požiadaviek ústredného orgánu, poskytuje ŠO iným užívateľom najmä :

- prenájom svojich priestorov, na základe odsúhlasenia MK-SR
- predstavenia na objednávku organizáciám a iným subjektom
- dopravné služby
- výrobu na zákazku vo výrobných dielňach ŠO

Výnosy z poskytovania služieb iným užívateľom používa ŠO na zlepšenie svojej hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie: Štátna opera by mala aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy vyplývajúce z jej poslania a spoločenskej objednávky so zameraním na zefektívnenie a skvalitnenie svojej činnosti.

Hlavná činnosť:

v oblasti hlavnej činnosti plánujeme dramaturgickou pestrosťou osloviť čo najširšie spektrum diváckej obce, rôzne záujmové skupiny a vekové kategórie. V prezentácii nášho umenia do zahraničia sa sústrediť najmä na krajiny Európskej únie a Japonska s dôrazom na vysokú umeleckú kvalitu, finančnú efektívnosť a spoločenskú úroveň.

Financie:

Vo využití poskytnutých a získaných finančných prostriedkov sa budeme zameriavať na dôsledné dodržiavanie finančnej disciplíny a na hospodárne využívanie dotácie.

V kapitálových výdavkoch pripravujeme zabezpečenie finančných prostriedkov potrebných na realizáciu projektovej dokumentácie pre rekonštrukciu a prístavbu budovy ŠO, nákup osobného motorového vozidla a hudobných nástrojov.

Personálna oblasť:

v personálnej oblasti bude potrebné zabezpečiť doplnenie umeleckého súboru, najmä v sólistickej zložke, kvalitnými umelcami s dlhodobou perspektívou pre ŠO.

Budeme aj naďalej podporovať zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

3.3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Štátna opera uzavrela s Ministerstvom kultúry SR na rok 2003 kontrakt č. MK – 258/2003 – 700 v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2002. Kontrakt je zverejnený na internetovej adrese: www.stateopera.sk

Plnenie kontraktu na rok 2003

Predmetom kontraktu Štátnej opery na rok 2003 bola **”Umelecká a technická prevádzka ŠO spojená s reprízovaním inscenácií repertoáru ŠO, ktoré ŠO ponúka divákovi v domácich priestoroch, ako aj formou zájazdov.”**

Kontrakt na rok 2003 nevychádzal zo skutočnosti, že činnosť ŠO je financovaná z viacerých zdrojov. Na základe usmernenia MK SR sme pri vypracovaní kontraktu na rok 2003 vychádzali so schváleného limitu bežného transferu pre ŠO na rok 2003 v celkovej sume 53 000 tis. Sk.

Na základe tejto skutočnosti bolo možné sa v kontrakte zaviazat' len k plneniu plánu repríz už naštudovaných inscenácií.

Kontrakt bol uzavretý na vyššie uvedené činnosti v sume 49 555 tis. Sk t.j na 93,5% bežného transferu, pričom plánované náklady na činnosti uvedené v kontrakte boli 53 955 tis. Sk, z toho 49 555 tis. Sk financované bežným transferom a 4 400 tis. Sk financované z tržieb a výnosov.

Do kontraktu neboli zahrnuté náklady na výrobu, prípravu a reprízy nových inscenácií, ani náklady na festivaly Zámocké hry zvolenské a Banskobystrické hudobné dni, náklady na niektoré zahraničné aktivity (host'ovanie v Maďarsku) a náklady na ostatné reprízy inscenácií nad rámec kontraktu na rok 2003. Z týchto dôvodov je vyhodnotenie plnenia kontraktu len hodnotením kontraktu, ako dokumentu, ktorý vo svojom texte len čiastočne zohľadňuje skutočnú činnosť ŠO a preto sa natíska otázka opodstatnenosti kontraktu v takejto podobe a forme.

Na základe týchto skutočností je možné len konštatovať :

1. Úlohy stanovené kontraktom boli realizované a splnené
2. Stanovený čas a kvalita boli dodržané
3. Finančné prostriedky určené v kontrakte boli použité na plnenie kontraktom stanovených aktivít

Podrobný prehľad o finančnom plnení kontraktu je uvedený v prílohe výročnej správy, pričom **je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že pôvodné finančné ukazovatele uvedené v kontrakte na rok 2003 nezohľadňujú úpravy bežného transferu, ku ktorým došlo v priebehu roka 2003 a súviseli s predmetom kontraktu.**

Napr. v nadväznosti na úpravu platových taríf pre odmeňovanie zamestnancov vo verejnej službe od 1.8.2003 boli rozpočtovým opatrením č.4 (listom č. 4738/2003-700 zo dňa 4.9.2003) záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2003 upravené (zvýšené) o 812 tis. Sk s účelovým určením na mzdové náklady v sume 590 tis. Sk a odvody v sume 222 tis. Sk a rozpočtovým opatrením č. 7 (listom č. 7926/2003-700 zo dňa 19.11.2003) boli bežné transfery na činnosť upravené presunom v rámci jednotlivých účtovných skupín.

Podľa nášho názoru malo dôjsť aj k úprave finančných ukazovateľov v kontrakte, pretože vyššie uvedené úpravy súvisia s predmetom kontraktu. Keďže nebol uzatvorený

dotatok ku kontraktu, ktorým by sa zrealnili finančné ukazovatele kontraktu s prihliadnutím na úpravy bežného transferu, nie je možné podrobne reálne zhodnotiť jeho finančné plnenie.

4.4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Vzhľadom na charakter činnosti Štátnej opery ako umeleckej inštitúcie, je veľmi komplikované vyčíslit' náklady Štátnej opery na jednotlivé činnosti resp. produkty, t.j. na jednotlivé premiéry a reprízy, ktoré sú výsledkom činnosti Štátnej opery. V súčasnosti sa sledujú v účtovníctve všetky náklady v členení podľa jednotlivých stredísk napr. náklady na dopravu, správu budov, administratívu, umelecký úsek a pod. V rámci umeleckého úseku sa ďalej sledujú priame náklady /priamo zistiteľné/ aj v členení podľa jednotlivých inscenácií /okrem mzdových nákladov, ktoré sa sledujú podľa zložiek/.

Sledovať v účtovníctve všetky náklady /t.j. napr. mzdové náklady umeleckých zamestnancov, režijné náklady ako spotrebu energie, náklady na správu budov, náklady na administratívu a pod./ podľa jednotlivých inscenácií nie je možné. Preto aj ukazovatele uvedené v nasledovnej tabuľke /okrem stĺpca 1 a 6/ sú podľa nášho názoru, len matematickým prepočtom všetkých nákladov Štátnej opery na jednotlivé kultúrne a zahraničné aktivity, ktoré v žiadnom prípade nie sú ukazovateľom, ktorý verne odráža skutočné náklady.

Vzhľadom k tomu, že účelovo určený bežný transfer na mzdové náklady pokrýva len časť mzdových nákladov Štátnej opery, vlastné tržby a výnosy /stĺpec 5/ vykrývajú predovšetkým rozdiel t.j. bežným transferom nepokryté mzdové náklady, ako aj ďalšie náklady nepokryté bežným transferom.

Na prepočet režijných nákladov /vrátane mzdových/ na jednotlivé inscenácie bol použitý koeficient pomeru režijných nákladov spolu k priamym nákladom spolu /2:1/, na prepočet tržieb a výnosov /stĺpec 5/ bol použitý koeficient pomeru tržieb a výnosov spolu k nákladom spolu /5:3/.

Tabuľka č. 4.4.1

(v tis. Sk)

Činnosti/produkty organizácie:	Priame náklady	Režijné náklady	Náklady* na činnosť/produkty celkom	Náklady kryté z :		
				Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov **
a	1	2	3	4	5	6
Rusalka	895	4 443	5 338	4 894	444	41
Romeo a Júlia	619	3 073	3 692	3 385	307	
Polepetko	820	4 071	4 891	4 484	407	
XXV. ročník festivalu ZHZ operná časť	1 056	5 242	6 298	5 774	524	6
X.ročník festivalu BBHD	380	1 886	2 266	2 078	189	41
Božský Amadeus	943	4 681	5 624	5 156	468	51
Viedenská krv	874	4 339	5 213	4 779	434	2
umelecké hosť. ŠO v Maďarsku	405	2 011	2 416	2 215	201	
repertoárové predstavenia /reprízy/*	4 151	20 607	24 758	22 698	2 060	137
spolu	10 143	50 353	60 496	55 462	5 034	278
hospodársky výsledok k 31.12.2003				600	0	
spolu				56 062		

Poznámka: Údaje v stĺpci 6 sú uvádzané zo stĺpca 5

Dátum: 18. 2. 2004

Spracoval: Ing. Kajsová Alena

Hodnotenie umeleckej činnosti Štátnej opery

Umelecký súbor Štátnej opery napriek rozmanitosti žánrov jednotlivých titulov, dokáže produkovať interpretačne kvalitné inscenácie, ktoré dokáže oceniť divácka verejnosť, ale aj odborná kritika. V roku 2003 ŠO uviedla 2 operné premiéry, 4 koncertné premiéry, 1 baletnú premiéru, 30. ročník festivalu ZHZ (25. ročník opernej časti), 10. ročník Banskobystrických hudobných dní, 1 operno-tanečnú premiéru a jednu operetnú premiéru.

Premiéra koncertu

3. januára sa konal **novoročný koncert**, ktorý bol zostavený z dvoch častí. V prvej časti zazneli fragmenty z opier, ktoré v prevažnej miere momentálne v hranom repertoári chýbajú (árie z opier G. Verdiho - Don Carlos, Sila osudu, Trubadúr, ale aj iných autorov). Spestrením prvej časti bol duet (Pas de deux) z baletu Luskáčik od P. I. Čajkovského. Druhá časť koncertu priniesla uvoľnenejšiu atmosféru vďaka operetným a muzikálovým piesňam slávnych skladateľov (F. Lehár, G. Dusík, L. Bernstein, A. L. Weber a i). Na ploche jedného večera sa prezentovali všetky umelecké telesá ŠO (sólisti, orchester, zbor a balet ŠO) a jednotlivé čísla koncertu si medzi seba rozdelili dirigenti **Pavol Tužinský** a **Igor Bulla**. K originálnej atmosfére novoročného koncertu prispelo jeho pôvodné scénické riešenie, ktoré navrhol **Jaroslav Valek**.

Premiéra opery

7. a 8. marca sa konala premiéra opery **Antonína Dvořáka "Rusalka"**. A. Dvořák je po B. Smetanovi najvýraznejšia osobnosť českej hudby 19. storočia. Rusalka je jeho najúspešnejšie hudobnodramatické dielo – rozprávka s početnými tanečnými číslami, ktoré výrazne oživujú lyrický charakter diela. Spolu s invenčne neobyčajne bohatou hudbou prispievajú k vytváraniu silných estetických zážitkov u diváka detského (mladého) i dospelého.

Terajšia, v poradí štvrtá inscenácia Rusalky na našej scéne ponúka divákovi nový výklad tohto rozprávkového príbehu, resp. transformuje príbeh do atraktívneho umeleckého prostredia. Režisérovo prístup (**Karel Drgáč**) k inscenácii sa snaží o taký výklad, ktorý by symbolický a impresionistický charakter diela prezentoval aj v rovine vizuálnej a akčnej. K novému pohľadu na Rusalku ho inšpiroval obraz Gustava Klimta "Der Kuss" (Bozk), pretože bozk je práve momentom smrti a vyvrcholením opery. Scénu navrhol **Milan Ferencík**, kostýmy **Jozef Jelínek**, hudobné naštudovanie a dirigent **Pavol Tužinský**.

Premiéra koncertu

9. apríla v evanjelickom kostole v Slovenskej Ľupči a 13. apríla v evanjelickom kostole v Banskej Bystrici sa konala premiéra oratória Josepha Haydna "Sedem slov vykupiteľa na kríži" (s podtitulom "Inšpirácia na veľkonočné zamyslenie"). Je to skladba mimoriadne zaujímavá formou – tvorí ju sedem pomalých častí, úvodná a záverečná veta. Tieto kompozície majú veriaciach inšpirovať k rozjímaniu nad výkladom jednotlivých Ježišových slov, resp. viet na kríži. Sólistov ŠO, zbor ŠO a orchester ŠO dirigoval **Pavol Tužinský**.

Premiéra baletu

3. mája sa uskutočnila premiéra baletu **Sergeja Prokofjeva "Romeo a Júlia"**. Toto dielo je charakteristické pre rukopis S. Prokofjeva, v ktorom sa prepája jeho cit pre lyrickosť v organickom prepojení s dramatickosťou deja, vybudovaného na pôdoryse známeho príbehu zo Shakespeareovských čias. Pôsobivá hudobná interpretácia pôvodnej témy, diváckej

verejnosti známej, podporená súčasným režijno-choreografickým výkladom *Petra Šimeka* priniesla do repertoáru divácky veľmi úspešnú inscenáciu. Scénu navrhol *Pavol Andraško*, kostýmy *Jana Hurtigová*. Hudobné naštudovanie a dirigent *Igor Bulla*.

Premiéra opery

13. a 14. júna sa konala svetová premiéra rozprávkovej opery pre deti "**Polepetko**" od hudobného skladateľa **Igora Bázlika**. Je to žartovný rozprávkový príbeh o chlapčekovi, ktorý poplietol všetko, ešte aj svoje meno. Známý banskobystričský rodák, skladateľ Igor Bázlik, prepracoval televíznu verziu na verziu opernú podľa libreta **Petra Stoličného** a **Jána Štrassera**. V rámci dramaturgie ŠO a zároveň v kontexte slovenského operného umenia, je to ďalšia premiéra opery určenej aj najmladšiemu (až predškolskému) návštevníkovi s cieľom naučiť ho vnímať tento druh muziky, ktorý je na rozhraní populárnej a vážnej hudby, no v inscenácii si to svoje určite nájdu aj dospelí. Režijne sa opery ujala mladá slovenská režisérka *Andrea Hlinková*, scénu a kostýmy navrhla *Miriám Struhárová*, hudobne naštudoval *Pavol Tužinský*.

V dňoch od 27. júna do 1. júla sa na nádvorí Zvolenského zámku konal festival **ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ – operná časť**.

V piatok 27. 6. sa predstavilo Štátne divadlo Košice operou **Giuseppe Verdi** "**Trubadúr**". Táto populárna romantická opera sa vyznačuje bohato prepracovanými melódiami, maximálne širokou škálou dynamiky s mimoriadne dramatickým účinkom na diváka – poslucháča. V hlavných úlohách sa predstavilo kvalitné medzinárodné obsadenie: *Miguelangelo Cavalcanti* (Brazília) – Luna, *Medea Iassonidi* (Grécko) – Leonóra, *Adriana Hlavsová* (ČR) – Azucena a *Michal Lehotský* (SR) – Manrico. Orchester a zbor ŠD dirigoval *Igor Dohovič*.

V sobotu 28. 6. účinkovala na nádvorí zámku Štátna opera Banská Bystrica v predstavení "**Predaná nevesta**" od **Bedřicha Smetanu**. Je to skladateľova prvá komická opera, ktorá sa stala najznámejšou a najnárodnejšou českou operou vyznačujúcou sa bohatou melodikou, širokým harmonickým cítením a pôsobivým vykreslením charakterov postáv predstavujúcich vidiecky ľud. V hlavných úlohách sa predstavili *Zdenka Hojková* (ČR) – Mařenka, *Otokar Klein* (SR) – Jeník, *Jozef Benci* (SR) – Kecal a *Peter Schneider* (SR) – Vašek. Orchester a zbor ŠO dirigoval *Igor Bulla*.

V pondelok 30. 6. sa v Stĺpovej sieni Zvolenského zámku konal komorný koncert operných árií v podaní poslucháčov a čerstvých absolventov konzervatórií z Bratislavy, Banskej Bystrice a Prahy pod názvom **Mladosť na ZHZ**. Festival pravidelne ponúka priestor aj mladým talentom, ktoré sa už overili aj na medzinárodných súťažiach. Tento rok sa v programe predstavili *Miriám Garajová* – soprán, *Lenka Máčiková* – soprán, *Eva Dohnányiová* – mezzosoprán (všetky tri z Bratislavy), *Karel Šrejna* – tenor (z Prahy) a *Lubo Popík* – barytón (z Banskej Bystrice).

V utorok 1. júla na nádvorí zámku vyvrcholil festival scénickým javiskovým koncertom árií a duet z repertoáru najväčšej opernej speváčky 20. storočia. **La DIVINA (Ruže pre Máriu Callas)** sprevádzal komentárom zo života tejto neprekonateľnej svetovej "diviny"(čiže bohyně) *PhDr. Jaroslav Blaho*. V programe sa predstavili špičkové sopranistky s repertoárom Márie Callas: *Andrea Danková* (SR), *Medea Iassonidi* (Grécko), *Martina Masaryková* (SR), *Zdenka Hojková* (ČR), *Mária Tomanová* (SR), *Kornelia Perchy* (Maďarsko). Hostami večera boli *Eudovít Ludha* - tenor a *Emília Vášáryová*, ktorá strhujúcim monológom v úlohe Márie Callas prispela k pôsobivému vrcholu nielen záverečného večera opernej časti festivalu, ale i celých Zámockých hier zvolenských.

V dňoch 4.7. a 5.7.2003 sa uskutočnilo umelecké hosťovanie Štátnej opery Banská Bystrica na X.ročníku "Medzinárodného hudobného festivalu JANÁČKOVY HUKVALDY" (Česká republika) s tanečným predstavením "Goran Bregovič – GYPSY ROOTS". Bolo to druhé veľmi úspešné hosťovanie Štátnej opery na tomto festivale so žánrom, ktorý ešte nemali možnosť návštevníci na ňom vidieť. Po tomto nevšednom úspechu sa rokuje i o hosťovaní v roku 2004.

V dňoch 14.7. až 29.7.2003 sa uskutočnilo na základe pozvania p. Nadayuki Hasegawu z Japonska umelecké hosťovanie sólistov Štátnej opery v Japonsku za účelom uskutočnenia deviatich koncertov z diel "W.A.Mozart : Don Giovanni, E.Kálmán : Grófka Marica, G. Verdi : výber árií a duet z diel" s klavírnym sprievodom.

Koncerty sa uskutočnili v mestách : Otaru, Sapporo, Date, Abashiri, Asahikawa, Obihiro, Yubetsu, Asahikawa a v Otaru na Hokkaido. Hosťovania sa zúčastnili pp. Rudolf Hromada, Oľga Hromadová, Alžbeta Trgová, Mária Tomanová, Šimon Svitok, Igor Lacko, Ján Babjak, Darina Turňová a Ivan Rumánek.

Premiéra koncertu

Pri príležitosti Svetového dňa mieru uviedol Orchester Štátnej opery v Banskej Bystrici pod taktovkou dirigenta Pavla Tužinského premiéru koncertu. Program bol zostavený z reprezentatívnych diel slovenských a zahraničných skladateľov (J. Matuška, J. Cikker, B. Smetana, J. Massenet, W.A. Mozart, L. v. Beethoven, A. Dvořák, S. Prokofjev) tak, aby hudbou vyjadril a pripomenul ich humanistické posolstvo v minulosti a súčasnosti. Koncert mal u prítomného obecnstva veľký úspech.

Festival BBHD dovŕšil v októbri 2003 svoj desiaty ročník. Predstavil sa ôsmimi programami, z toho jednou premiérou (Božský Amadeus , hudobno – dramatické a tanečné divadlo zo života W. A. Mozarta). Netradičné "polymúzické" autorské dielo Dany Dinkovej spájajúce rôzne druhy umenia (vokálne – sólové a zborové, činoherné, výtvarné, inštrumentálne, tanečné), je pre diváka zaujímavé svojou novosťou (nezvyklý, zatiaľ nedefinovaný druh), čo sa prejavilo v podstate zaplnenom hľadisku v doterajších predstaveniach. Dinková v ňom poodhaľuje niektoré prejavy Mozartovho života, podľa ktorých, ak je niekto v niečom géniom, nemusí v ňom byť i svojím správaním (Quod licet Iovi, non licet bovi).

Dobrá divácky ohlas mala aj rozprávková opera Polepetko, určená mladším vekovým kategóriám.

V spolupráci s Rotary klubom a Konzervatóriom J. L. Bellu sa uskutočnil koncert mladých umelcov, absolventov tohto konzervatória, ktorí pokračujú, resp. skončili štúdium na vyšších hudobných ustanovizniach (I. Úradníková klavír na JAMU v Brne, M. Červienka akordeón na AMU v B. Bystrici, M. Budinský cimbal na AMU v B. Bystrici) a skvelou reprezentáciou Slovenska na medzinárodných súťažiach si vyslúžili aj pocty Ministerstva školstva SR.

Príťažlivou novinkou bol chrámový organový recitál Petra Sochuľáka, absolventa banskobystrického konzervatória, t. č. poslucháča VŠMU v Bratislave, účastníka viacerých medzinárodných festivalov.

Novinkou bola aj zriedkavo sa na koncertoch vyskytujúca interpetrácia klavírných skladieb pre štyri ruky, tento raz v podobe Večera štvorročného klavíra v podaní mladých umelkyn z Rumunska.

S veľkým záujmom najmä mladých ľudí bolo očakávané vystúpenie vokálnej skupiny Close Harmony Friends pod vedením Máriou Fančoviča (už štvrté v desaťročnej histórii festivalu).

Nezabudnuteľnú atmosféru vytvoril na chrámovom koncerte bratislavský Amadeus chor so svojím dirigentom Ondrejom Šarayom, ktorý interpretoval zaujímavý repertoár v dobových (rokokových) kostýmoch a parochniach.

Festival vyvrcholil na pôde Štátnej opery Haydnovým koncertom pre hoboje a orchester (sólo M. Šintál) a Haydnovou Tereziánskou omšou v podaní sólistov ŠO i z Bratislavy, Speváckym zborom mesta Bratislava, orchestrom ŠO a dirigentom ŠO Pavlom Tužinským.

Sprievodným podujatím festivalu bola vo foyeri ŠO inštalovaná výstava, ktorá návštevníkom podujatí BBHD priblížila obsah a rozsah uplynulých ročníkov festivalu.

Možno konštatovať, že BBHD 2003 boli úspešné a programovou náplňou i diváckym ohlasom v podobe návštevnosti podujatí opäť dokázali svoju opodstatnenosť a potrebu ich podpory nielen sponzormi, ale aj kompetentnými orgánmi z oblasti kultúry.

Operno – tanečná premiéra

24. októbra sa konala premiéra hudobno – dramatického a tanečného divadla zo života W. A. Mozarta **”Božský Amadeus”**. Libretistka, režisérka a choreografka **Dana Dinková** na základe štúdia životopisných údajov a rôznych materiálov dokumentujúcich Mozartov život sa pokúsila o stvárnenie nového pohľadu na tohto geniálneho umelca. Citovaním úryvkov z jeho listov, ale aj výrokov Mozartovho ”konkurenta” dvorného hudobníka Salieriho umožňuje divákovi prostredníctvom syntézy viacerých druhov umenia (sólový a zborový spev, tanec, úryvky zo závažných diel komornej, symfonickej, opernej hudby, scéna, kostýmy, svetlo) nahliadnuť do niektorých intímnych stránok života, ktoré pozná v podstate len nevelká obec odborníkov. Umelcom sa totiž v minulosti pripisovali rôzne cnosti, aby slúžili ako vzory. A to, čo bolo s predstavou v rozpore, sa jednoducho zo životopisov vynechávalo. Mozart je príkladom typu umelca, ktorý sa správa podľa dávneho rímskeho výroku ” Čo je dovolené bohovi, nie je dovolené volovi.” Jeho život na jednej strane bol zaplnený geniálnou hudbou, čo sa prejavilo v obrovskom množstve skladieb, ktoré skomponoval, na strane druhej bolo toto vypätie kompenzované roztopašnosťou, ľahotnosťou, ba priam živočíšnosťou.

Inscenácia má úspech najmä u mladšieho publika. Zásľuhu na tom majú všetci účinkujúci tohto ”polymúzického” predstavenia. Scénu navrhol **Peter Janků**, kostýmy **Eudmila Várossová**. Zbor pripravila **Viera Hovancová**, hudobné naštudovanie a dirigent **Igor Bulla**.

Štátna opera dostala od Slovenskej samosprávy mesta Šalgotárján pozvanie hosťovať v novembri 2003 s operetou ”Emmericha Kálmána : ”GRÓFKA MARICA” v Šalgotárjáne a vo Vacove. Uvedené hosťovanie sa uskutočnilo v dňoch 19.11.2003 a 20.11.2003 pri príležitosti župných osláv Dňa národnosti Novohradskej a Peštianskej župy. Išlo o prvý spoločný projekt pripravený k uvedeným prvým oslavám ”Dňa národnosti”, kde sa profesionálny súbor zo Slovenska predstavil slovenskej národnosti v Maďarsku.

Pre Slovákov žijúcich v Maďarsku mali naše vystúpenia mimoriadne ako umelecké, tak aj citový zážitok spojený s hrdosťou na mimoriadne kultúrne hodnoty materskej krajiny. Po týchto úspešných predstaveniach sa rokuje i o ďalšom hosťovaní v roku 2004.

Premiéra operety

19. a 20. decembra sa konala premiéra operety "Viedenská krv" od **Johanna Straussa**. Viedenská krv je jeho posledná opereta. Hoci vznikla netradičným spôsobom (na existujúce populárne melódie sa vytváralo libreto), poskytuje návštevníkom kultivovanú zábavu. V pôvodnej podobe sa dej odohráva v období Viedenského kongresu (1815). Naznačuje, ako jeho účastníci odsúvali riešenia politických problémov do úzadia a uprednostňovali svoje ľúbostné dobrodružstvá.

Režisérka inscenácie Andrea Hlinková posunula dej do dvadsiatych rokov dvadsiateho storočia, z čoho vyplýva, že politika v ňom nehrá žiadnu rolu. Hlavným predstaviteľom je gróf – klasický typ Don Juana – čiastočná podoba grófa z Mozartovej Figarovej svadby. Režisérka sa zamerala na problém vernosti (nevery), ktorý je aktuálny v každej dobe. Chcela poukázať na mužský egoizmus, pretváрку, neovládanie mužského pudu a neúctu voči ženám, hlavne manželkám.

Hudobné naštudovanie v podaní dirigenta Pavla Tužinského sa prezentuje grációznosťou viedenskej (straussovskej) hudby. Všetky ďalšie zložky (sóliti, zbor, balet) sa podieľajú na tom, že diváci z predstavenia odchádzajú v dobrej nálade a všetky úlety v láske, ktoré videli (a možno aj sami zažili), pripisujú viedenskej krvi, ktorá sa rozpaľuje pri víne, ženách a speve. Scénu a kostýmy navrhol Jaroslav Moravčík, ktorý bol zároveň i choreografom diela, zborové scény naštudovala Viera Hovancová.

Tabuľka č. 4.4.2. Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2003 a porovnanie s rokom 2002

	Počet predstavení			Návštevnosť						Tržby		
	2002	2003	index	záj. + doma			len doma			2002	2003	index
ROK	2002	2003	index	2002	2003	index	2002	2003	index	2002	2003	index
OPERA	45	41	0,91	8 617	8 359	0,97	8 092	7 559	0,93	746 234	790 737	1,06
OPERETA	15	20	1,33	4 863	5 536	1,14	3 183	5 536	1,74	628 581	690 809	1,10
MUZIKÁL	12	10	0,83	3 805	2 537	0,67	3 505	2 537	0,72	556 760	280 571	0,50
KONCERTY	10	17	1,70	2 602	3 842	1,48	1 402	2 730	1,95	242 505	592 265	2,44
BALET	21	15	0,71	4 889	3 671	0,75	4 889	3 671	0,75	421 883	366 124	0,87
ZAHRANIČIE	4	12	3,00	2 586	4 921	1,90	-	-	-	845 873	1 282 914	1,52
Spolu	107	115	1,07	27 362	28 866	1,05	21 071	22 033	1,05	3 441 836	4 003 420	1,16
CUDZIE	8	9	1,13	1 761	1 969	1,12	1 761	1 969	1,12	201 301	248 011	1,23
Bohéma klub	3	2	0,67	140	74	0,53	140	74	0,53	7 410	3 700	0,50
C E L K O M:	118	126	1,07	29 263	30 909	1,06	22 972	24 076	1,05	3 650 547	4 255 131	1,17

Vypracovala: Mgr. E. Cochová

Dátum: 30.1.2004

Spracoval: Mgr. Eva Cochová

5.5. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 5.5.1

v tis. Sk

	Ukazovateľ	Skutočnosť 2002	Schválený rozpočet 2003	Upravený Rozpočet 2003	Skutočnosť 2003	Z toho z transferu	% čerpania 4:3
a	b	1	2	3	4	5	6
B e ž n ý t r a n s f e r	Výnosy spolu (6..)	56 625	58 000	61 062	61 096	56 062	1,00
	Z toho:						
	Prevádzková dotácia (691)	51 264	53 000	56 062	56 062	56 062	1,00
	Tržby za predaj (601+602)	4 148	4 758	4 758	4 572		0,96
	Z toho	409	358	358	285		0,80
	Tržby z prenájmu						
	Iné ostatné výnosy a tržby (649 + 651)	868	2	2	83		41,50
	Náklady spolu (5..)	56 625	58 000	61 062	60 496	55 462	0,99
	Z toho:						
	Spotrebované nákupy (50)	5 315	5 500	5 605	5 540	4 105	0,99
	Služby (51)	8 511	7 590	8 924	9 437	8 324	1,06
	Z toho:	183	80	80	56	56	0,70
	Reprezentačné (513)						
	Osobné náklady (52)	38 086	40 281	41 093	39 897	37 593	0,97
	Z toho:	27 029	28 470	29 060	27 643	26 330	0,95
	Mzdové náklady (521)						
Dane a poplatky (53)	47	100	50	64	50	1,28	
Ostatné náklady (54)	1 236	1 200	500	533	500	1,07	
Odpisy, predaný majetok, rezervy.. (55)	3 430	3 329	4 890	5 016	4 890	1,03	
Z toho:	3 430	3 329	4 890	5 016	4 890	1,03	
Odpisy N a HIM (551)							
Daň z príjmov (591)				9			
Hospodársky výsledok (+/-)	0	0	0	600	600		

Dátum: 19.2.2004

Spracoval: Ing.Kajsová Alena

5.5.1 Závazné výstupy štátneho rozpočtu

Bežný transfer

Bežné transfery na činnosť pre ŠO na rok 2003 boli pôvodne schválené a rozpísané listom č. MK-0321/2003-700 zo dňa 21. januára 2003 v celkovej sume **53 000 tis. Sk** účelovo určené podľa jednotlivých účtových skupín nasledovne:

- bežné transfery na činnosť 08.2.01	v tis.Sk
	53 000
z toho účelovo určené:	
▪ účtovná skupina 50	4 000
▪ účtovná skupina 51	7 590
▪ účtovná skupina 52	36 781
z toho mzdové náklady /521/	25 740
▪ účtovná skupina 53	100
▪ účtovná skupina 54	1 200
▪ účtovná skupina 55	3 329
z toho odpisy /551/	3 329

Zároveň bol schválený a rozpísaný **limit nákladov na reprezentačné účely v sume 80 tis. Sk a limit zamestnancov na rok 2003 v počte 199.**

Rozpočtovými opatreniami č. 1, 2, 5 a 6 boli v roku 2003 pre ŠO rozpísané účelovo určené čiastky na jednotlivé kultúrne aktivity schválené v rámci VPS a v rámci programu 00E – Pro Slovakia nasledovne:

	v tis.Sk	z toho účt. skupina			číslo rozp.opatr.
		50	51	54	
-na XXX. ročník medzin. letného divadelného a operného festivalu ZHZ – opernú časť	900	100	800	-	1
-na X.ročník jesenného hud. festivalu Banskobystrické hudobné dni	300	-	300	-	1
-na hosťovanie orchestra ŠO v Španielsku	600	-	600	-	1
-na hosťovanie súboru ŠO na Dňoch národnosti Novohradskej a Peštianskejžupy (Šalgotarján, Vác)	400	5	386	9	2 a 6
Spolu na kult. aktivity /z VPS/ v r. 2003	2 200	105	2 086	-	
-na Program Pro Slovakia 00E, podprogram 00E02 –projekt I.Bázlik:Polepetko - honoráre	50	-	50	-	5
Spolu :	2 250	105	2 136	9	

Schválené finančné prostriedky na kultúrne aktivity boli zároveň účelovo určené aj podľa jednotlivých účtových skupín.

Rozpočtovým opatrením č. 3 (listom č. 3320/2003 – 700 zo dňa 6.8.2003 boli na základe našej žiadosti záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2003 upravené v ukazovateli limit zamestnancov zo 199 na 220 zamestnancov, avšak bez zvýšenia objemu mzdových prostriedkov organizácie rozpočtovaných na rok 2003.

Rozpočtovým opatrením č.4 (listom č. 4738/2003-700 zo dňa 4.9.2003) boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2003 upravené (zvýšené) o 812 tis. Sk s účelovým určením na mzdové náklady v sume 590 tis. Sk a odvody v sume 222 tis. Sk a to v nadväznosti na úpravu platových taríf pre odmeňovanie zamestnancov vo verejnej službe od 1.8.2003.

Rozpočtovým opatrením č.6 (listom č. MK 6250/2003-700 zo dňa 19.11.2003) boli na základe našej žiadosti upravené len účtovná skupina 51 (-9 tis. Sk) a účt. skupina 54 (+9 tis. Sk) v rámci projektov na kultúrne aktivity, konkrétne hostovanie súboru ŠO na Dňoch národnosti Novohradskej a Peštianskej župy – Šalgotarján, Vác.

Rozpočtovým opatrením č. 7 (listom č. 7926/2003-700 zo dňa 19.11.2003), t.j. posledným rozpočtovým opatrením v roku 2003, boli bežné transfery na činnosť upravené len presunom v rámci jednotlivých účtovných skupín a to nasledovne:

- účtová skupina 50	4 105 tis. Sk	
- účtová skupina 51 (-802)	8 924 tis. Sk	(8874 + 50 program 00E02)
- účtová skupina 52	37 593 tis. Sk	
z toho: mzdové náklady	26 330 tis. Sk	
- účtová skupina 53 (- 50)	50 tis. Sk	
- účtová skupina 54 (- 709)	500 tis. Sk	
- účtová skupina 55 (+ 1 561)	4 890 tis. Sk	
z toho: odpisy (+ 1 561)	4 890 tis. Sk	
SPOLU:	56 062 tis. Sk	

V celkovej sume bežného transferu na činnosť 56 062 tis. Sk sú teda zahrnuté:
V tis. Sk

- schválený (pôvodný) bežný transfer	53 000
- finančné prostriedky na vyššie uvedené kultúrne aktivity z VPS	2 200
- účelovo určený príspevok z programu Pro Slovakia – 00E na podprogram 00E02 projekt I.Bázlik: Polepetko – honoráre	50
- finančné prostriedky účelovo určené na mzdové náklady a odvody v nadväznosti na zvýšenie platových taríf od 1.8.2003	812
SPOLU:	56 062

Listom č. 673/2003 zo dňa 22.10.2003 sme požiadali o výnimku z časového použitia finančných prostriedkov schválených na bežné výdavky v rámci **Projektov na kultúrne aktivity na rok 2003 účelovo určených na hostovanie orchestra ŠO v Španielsku** celkom v sume 600 tis. Sk, ktoré sme požadovali **presunúť na použitie do roku 2004**. Dôvodom našej žiadosti bola skutočnosť, že na strane usporiadateľa došlo k organizačným problémom, najmä s termínom konania v roku 2003 a požiadal nás o zmenu tohto termínu s možnosťou uskutočniť hostovanie v roku 2004.

Nakoľko výnimka z časového použitia fin. prostriedkov nebola schválená, účelovo určené finančné prostriedky v sume 600 tis. Sk boli dňa 21.1.2004 odvedené na účet MK SR č. 60152425002/0720.

Ostatné účelovo určené čiastky bežného transferu boli použité v súlade s ich účelovým určením, kópie dokladov preukazujúce ich použitie boli zaslané na MK SR.

Záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu - bežný transfer v členení podľa jednotlivých účtovných skupín, limit nákladov na reprezentačné účely ako aj limit zamestnancov bol dodržaný.

Kapitálový transfer

Listom č. MK-0321/2003-700 zo dňa 21.1.2003 bol ŠO rozpísaný príspevok na individuálne kapitálové výdavky v programe O5N nasledovne:

Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – výkup pozemku (č.ú. 908)	1 530 000,-Sk
Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – projektová dokumentácia (č.ú. 908)	7 511 000,-Sk
SPOLU	9 041 000,-Sk

Listom č. 674/2003 zo dňa 22.10.2003 sme požiadali MK SR o výnimku z časového použitia účelovo určených programovo alokovaných finančných prostriedkov na kapitálové výdavky v programe **05N Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO** schválených na rok 2003 celkom v sume 9 041 tis. Sk, z čoho sme **požadovali presunúť na použitie v roku 2004 sumu 5 907 tis. Sk.**

Dôvodom našej žiadosti bola nasledovná skutočnosť:

Napriek tomu, že časový plán spracovávania projektovej dokumentácie sme plnili, projektantovi sme uhradili v zmysle zmluvy len 70% prislúchajúcej čiastky a zvyšok bude môcť byť uhradený až po nadobudnutí právoplatnosti územného rozhodnutia a stavebného povolenia, ktoré je závislé od kladného odsúhlasenia dotknutými orgánmi a organizáciami. Záporné stanovisko hygienika spôsobilo, že sa musel dopracovať svetlotechnický posudok a hluková štúdia vplyvu hluku na obytnú zástavbu v záujmovom území, čím bolo odsunuté územné konanie. To spôsobilo, že sme nemohli dočerpať všetky schválené finančné prostriedky v roku 2003. V nadväznosti na rozpočtové opatrenie MF SR č. 25634/2003-51 zo dňa 1.12.2003 nám MK SR listom zo dňa 1.12.2003 upravilo (znížilo) rozpočet v oblasti kapitálových transferov o sumu 2 000 000,- Sk a to nasledovne:

Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – výkup pozemku (č.ú. 908)	1 530 000,- Sk
Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – projekt.dokumentácia(č.ú. 908)	5 511 000,- Sk
Spolu:	7 041 000,- Sk

V nadväznosti na našu žiadosť o výnimku z časového použitia finančných prostriedkov nám MK SR listom č.7926/03 - 700 zo dňa 22.12.2003 schválilo použitie programových rozpočtových prostriedkov v roku 2004 v sume 3 907 000,- Sk na Program 05N – Dostavba a rekonštrukcia objektu Štátnej opery v termíne do 15.12.2004 s povinnosťou ich zúčtovania do 31.1.2005.

K 31. 12. 2003 bol kapitálový transfer čerpaný celkom v sume 2 689 762,30 Sk. Suma 3 907 000,- Sk schválená na použitie v roku 2004 bola 31.12.2003 prevedená z účtu NBS na samostatný účet ŠO vedený vo VÚB.

5.5.2. Hodnotenie nákladov

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31.12.2003 predstavujú 60 496 tis. Sk t.j. 99,06 % z celoročného upraveného rozpočtu. Nižšie čerpanie nákladov v porovnaní s rozpočtom je z dôvodu neuskutočnenia zahraničného umeleckého host'ovania ŠO v Španielsku (pozri časť záväzných ukazovateľov).

V porovnaní s rokom 2002 sú náklady v roku 2003 vyššie o **3 871 tis. Sk**. K zvýšeniu nákladov došlo najmä v nasledovných položkách:

* odpisy DIH a NM (účet 551)	o 1 586 tis.Sk - bližšie v časti odpisy
* sociálne náklady (účty 527+528)	o 988 tis. Sk – so súčasným znížením nákladov v účt. skup. 54 z dôvodu nižšie uvedených zmien postupov účtovania a výplaty odchodného a odstupného
* ostatné služby (účet 518)	o 631 tis.Sk – najmä zvýšením nákladov na autorské honoráre
* mzdové náklady (účet 521)	o 614 tis.Sk – bližšie v časti mzdové náklady
* zákonné sociálne poistenie (účet 524)	o 209 tis.Sk – vzhľadom na zvýšenie mzdových nákladov
* cestovné	o 448 tis. Sk – najmä z dôvodu realizácie väčšieho počtu zahraničných umeleckých zájazdov
* spotreba energie (účet 502)	o 442 tis.Sk – najmä zvýšením cien energie

Súčasne došlo k zníženiu niektorých nákladov, najmä nákladov na spotrebu materiálu o 214 tis. Sk. K zníženiu nákladov došlo aj v ostatných nákladoch (účet 549) o 581 tis. Sk so súčasným nárastom nákladov na účtoch 527 – Zákonné sociálne náklady a 528 – Ostatné sociálne náklady a to z dôvodov legislatívnych zmien od 1.1.2003 – z dôvodu zmeny postupov účtovania tvorby sociálneho fondu, nákladov na civilnú službu, poistenia zodpovednosti za škodu, odchodného, ktoré sa predtým účtovali na účte 549 a od 1.1.2003 v účt. skupine 52.

Uvedenú legislatívnu zmenu sme nemohli zohľadniť ani pri rozpise rozpočtu, vzhľadom na záväzné určenie účtovných skupín z MK SR. Z uvedeného dôvodu sme boli nútení žiadať o vykonanie rozpočtového opatrenia koncom roka 2003 a presun medzi jednotlivými účtovnými skupinami.

V rámci opráv a údržby v celkovej sume 1 024 tis. Sk sa realizovali:

* opravy a údržba motor. vozidiel	218 tis. Sk
* opravy a údržba budov	497 tis. Sk
* opravy a údržba hudobných nástrojov	110 tis. Sk
* opravy DIHM	199 tis. Sk

Účelovo určené čiastky bežného transferu podľa jednotlivých účtovných skupín účtovnej triedy 5 boli použité v súlade s ich účelovým určením, t.j. rozpis bežného transferu podľa jednotlivých nákladových účtovných skupín bol dodržaný.

Rozbor zamestnanosti a mzdové náklady

Rozbor zamestnanosti

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený záväzným limitom Ministerstva kultúry SR. V roku 2003 určený limit zamestnancov v počte 199 bol rozpisom záväzných výstupov ŠR v auguste 2003 upravený na počet 220. Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný za rok 2003 bol 189,6 /190/ zamestnancov.

Organizačná štruktúra Štátnej opery je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Mzdové náklady

Mzdové náklady /vrátane OON/ za rok 2003 predstavujú sumu 27 643 tis. Sk, čo predstavuje 95,1 % z ročného rozpočtu. Úspora je z dôvodu nenaplnenia počtu zamestnancov.

Z celkových mzdových nákladov bolo 26 330 tis. Sk financované bežným transferom, rozdiel v sume 1 313 tis. Sk bol hrađený z vlastných tržieb a výnosov.

Čerpanie mzdových prostriedkov je vyššie oproti roku 2002 o 614 tis. Sk, z toho na mzdy bolo vyčerpané viac o 396 tis. Sk a OON viac o 218 tis. Sk. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov na mzdy bolo v súlade so zákonom o verejnej službe č. 313/2001 Z.z. – postup do vyšších platových stupňov na základe rastu odbornej praxe, zmena zaradenia umeleckých pracovníkov /niektorých členov zboru do plat. triedy 9, výnimka z krátenia odbornej praxe pri neplnení vzdelania/ a nárast platových taríf od 1.8.2003.

Priemerná mzda je vo výške 11 522,- Sk, oproti roku 2002 je vyššia o 114,- Sk. Odstupné v uvedenom období bolo vyplatené vo výške 40 710,- Sk, odchodné pri odchode na starobný dôchodok bolo vyplatené 6 zamestnancom vo výške 205 850,- Sk.

Štátna opera	Skut.rok 2002 v tis. Sk	Upr.rozp. 2003 v tis.Sk	Skut.rok 2003 v tis. Sk	Index 2003/2002
MZDY	25 874	27 860	26 270	1,02
OON	1 155	1200	1 373	1,19
MZD. PROS.spolu	27 029	29 060	27 643	1,02
PRIEM. MZDA	11 408	10 553	11 522	1,01
POČET ZAMESTN.	189	220	190	1,01
AUT. HONORÁRE	2 402	2500	2 946	1,23
Mzdy - podnikat.čin.	25		14	0,56

Čerpanie mzdových nákladov a autorských honorárov podľa jednotlivých úsekov

Úsek	Mzdy	OON	MP celkom	Aut. honoráre	v Sk
					podn.činn.
um. úsek	20 050 013	1 076 623	21 126 636	2 946 450	
scénografia	1 524 576	119 899	1 644 475		
hosp. správa	1 623 887	112 642	1 736 529		
administratíva	2 748 559	56 694	2 805 253		
doprava	322 382	7 463	329 845		14 211
Spolu ŠO:	26 269 417	1 373 321	27 642 738	2 946 450	14 211

Práca nadčas vykonávaná na jednotlivých úsekoch.

Práca nadčas bola nariadovaná v súlade so Zákonníkom práce najviac 150 hodín na zamestnanca. Nad limit stanovený ZP až do výšky 400 hodín ročne bola práca nadčas vykonávaná len s predchádzajúcim súhlasom konkrétneho zamestnanca. Oproti roku 2002 sa

nadčasová práca zvýšila o 2 768 hod., čo predstavuje nárast 180 %. Nárast nadčasových hodín je z dôvodu zníženia týždennej pracovnej doby na 37,5 hod. a nutnosti zabezpečiť plynulý chod činnosti Štátnej opery.

V tabuľke je uvedená práca nadčas na jednotlivých úsekoch, ako aj porovnanie s rokom 2002:

ÚSEK	rok 2002	rok 2003
UTP	548,50	2 381,00
scénografia	579,50	290,50
hosp. správa	1988,50	3021,25
doprava	401,50	588,25
administratíva	156,50	161,75
Celkom ŠO:	3 674,50	6 442,75

Náklady na reprezentačné účely

	v tis. Sk	
▪ upravený rozpočet na r. 2003 (limit)	80	
▪ skutočnosť k 31.12.2002	183	z toho hrazené z darov 37
▪ skutočnosť k 31.12.2003	56	z toho hrazené z darov 12

Náklady na reprezentáciu k 31.12.2003 boli čerpané v súlade so stanoveným limitom. Z celkových nákladov na reprezentáciu v sume 56 tis. Sk bolo hrazené bežným transferom len 44 tis. Sk. Rozdiel v sume 12 tis. Sk predstavujú dary, a to:

- hydínové výrobky od firmy Zvolenská hydina spol. s.r.o. Zvolen 6 tis. Sk
- nealkoholické nápoje firmy PRIMA ZDROJ holding a.s. B.Bystrica 6 tis. Sk

V porovnaní s rokom 2002 došlo k zníženiu nákladov na reprezentáciu aj po zohľadnení nákladov na reprezentáciu, ktoré boli v roku 2002 účelovo určené v sume 110 tis. Sk na recepciu pri príležitosti 10. Výročia Dňa ústavy SR.

Sú to náklady vzniknuté na reprezentáciu pri realizácii jednotlivých premiér inscenácií a koncertov, ako aj náklady na občerstvenie účastníkov porád a iných pracovných príležitostí.

Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	v tis. Sk
* pôvodný schválený rozpočet na rok 2003	3 329
* upravený rozpočet na r. 2003	4 890
* skutočnosť k 31.12.2002	3 430
* skutočnosť k 31.12.2003	5 016
z toho: odpisy dlhodobého H a NM	4 626
odpisy drobného DIH	368
odpisy drobného dlh. NM	22

V odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku došlo k 31.12.2003 k čerpaniu pôvodného celoročného rozpočtu až vo výške 150,67% a upraveného rozpočtu vo výške 102,58%. Oproti roku 2002 sú odpisy k 31.12.2003 vyššie o 1 586 tis. Sk, čo je spôsobené najmä legislatívnou zmenou od 1.1.2003 (skrátene doba odpisovania niektorého druhu majetku a tým zvýšenie odpisových sadzieb). Uvedená legislatívna zmena nebola zohľadnená pri rozpise rozpočtu na rok 2003.

Keďže našej žiadosti o úpravu bežného transferu na vykrytie zvýšených odpisov nebolo vyhovené, boli sme nútení pokryť tieto náklady úsporou najmä mzdových nákladov, aby boli odpisy dlhod. H a NM k 31.12.2003 plne finančne kryté.

K zvýšeniu odpisov došlo aj z dôvodu ďalšej legislatívnej zmeny – zmeny postupov účtovania bývalého drobného hmotného majetku účtovaného do 31.12.2002 na účet 501 – spotreba materiálu, ktorý sa od 1.1.2003 účtuje ako dlhodobý majetok na účte 028 a jeho odpisy na účte 551. Uvedená zmena postupov účtovania spôsobila zníženie spotreby materiálu a zvýšenie odpisov o 368 tis. Sk z celkového zvýšenia odpisov o 1 586 tis. Sk.

Manká a škody

▪ skutočnosť k 31.12.2002	0,- Sk
▪ skutočnosť k 31.12.2003	0,- Sk

K 31.12.2003 je stav na účte manká a škody nulový.

5.5.3. Hodnotenie dosiahnutých tržieb a výnosov

	v tis.Sk
upravený rozpočet na r. 2003	5 000
skutočnosť k 31.12.2002	5 361
skutočnosť k 31.12.2003	5 034

Skutočné tržby a výnosy 31.12.2003 v sume 5 034 tis. Sk predstavujú plnenie ročných plánovaných tržieb na 100,68%. Zníženie tržieb v porovnaní s rokom 2002 je spôsobené najmä znížením ostatných výnosov, nakoľko v roku 2002 boli v ostatných výnosoch zahrnuté finančné prostriedky z MK SR na vyplatenie mimoriadnych odmien v sume 267 tis. Sk. V tržbách z predaja služieb došlo v skutočnosti k zvýšeniu tržieb o 424 tis. Sk.

Z hľadiska štruktúry tržieb najväčší podiel majú:

	v tis.Sk
▪ tržby za vlastné predstavenia (vrátane ZHZ)	4 003
z toho: tržby za zahraničné zájazdy	1 283
▪ tržby za prenájom sály a ostatných priestorov	285
▪ tržby za hostujúce súbory	248
▪ tržby za predaj bulletinov	90

Na účte 648 – zúčtovanie fondov je zahrnuté použitie rezervného fondu na úhradu rozpočtom nezabezpečených prevádzkových potrieb (na účel určený darcom – pozri časť použitie rezervného fondu) v sume 103 tis. Sk.

Na účte 649 – Iné ostatné výnosy v sume 83 tis. Sk sú zahrnuté najmä nasledovné výnosy:

	v tis. Sk
* ostatné dary nepeňažného charakteru (v zmysle zmlúv)	175
v tom od firmy:	
* ATY art agency s.r.o. (vyhotovenie výtvarného návrhu, profesionálneho nafotenia a modelu a litografié plagátu a bulletinu k inscenácii W.A.Mozart, D.Dinková: Božský Amadeus	51
* SHP Harmanec, a.s. Harmanec (papier a papierové výrobky)	27
* Mestského úradu v B.Bystrici (bulletin a pozvánka BBHD)	40
* UNIVERSUM REAL s.r.o. B.Bystrica (prenájom časti pozemku na umiestnenie propagačnej stojky)	10
* Ing. Ján Kačala B.Bystrica (výroba prop.materiálu – mes.sufléru)	35
* Zvolenská hydina spol. s.r.o. Zvolen (hydínové výrobky)	6
* PRIMA ZDROJ holding a.s. (nealkoholické nápoje)	6
* iné výnosy (za zberné suroviny)	5
* oprava výnosov minulých účtovných období	-97

Zníženie iných ostatných výnosov v porovnaní s rokom 2002 o 785 tis. Sk je spôsobené zmenou postupov účtovania – vytvorenie účtu 648 – zúčtovanie fondov (predtým účtované na účte 649), ale najmä tým, že v roku 2002 boli v ostatných výnosoch zahrnuté finančné prostriedky z MK SR na vyplatenie mimoriadnych odmien v sume 267 tis. Sk, ako aj použitie fondu reprodukcie na financovanie opráv v sume 372 tis. Sk.

5.5.4. Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Štátna opera dosiahla z hlavnej činnosti k 31.12. 2003 kladný hospodársky výsledok. Rozdiel medzi výnosmi vrátane bežného transferu v sume 61 095 837,87 Sk a nákladmi v sume 60 495 837,87 Sk predstavuje **zisk v sume + 600 000,- Sk.**

V rovnakom období minulého roka t.j. k 31. 12. 2002 bol vykázaný vyrovnaný hospodársky výsledok t.j. nulový.

Vykázanie kladného hospodárskeho výsledku v sume 600 000,- Sk je spôsobené nezrealizovaním zahraničného umeleckého host'ovania ŠO v Španielsku, z dôvodu organizačných problémov na strane usporiadateľa. Nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky v sume 600 tis. Sk boli odvedené dňa 21.1.2004 na účet MK SR.

Prehľad o nákladoch, výnosoch, hospodárskom výsledku a % sebestačnosti za rok 2003 v porovnaní s rokom 2002 poskytuje nasledovná tabuľka v Sk:

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31.12.2003			Skutočnosť k 31.12.2002		
	hl.činnosť	pod.činnosť	spolu	hl.činnosť	pod.činnosť	spolu
1.Nákl.celkom	60 495 837,87	70 165,60	60 566 003,47	56 625 351,48	101 083,73	56 726 435,21
2.Výnosy bez bež.transf.	5 033 837,87	70 554,39	5 104 392,26	5 361 351,48	125 913,38	5 487 264,86
3.Bež.transf.	56 062 000,00		56 062 000,00	51 264 000,00		51 264 000,00
4.Výnosy sp.	61 095 837,87	70 554,39	61 166 392,26	56 625 351,48	125 913,38	56 751 264,86
5.Hosp.výsl. (4-1)	600 000,00	388,79	600 388,79	0,00	24 829,65	24 829,65
6.% sebestač.	8,32		8,43	9,47		9,67

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31.12. 2003 predstavujú 60 495 837,87 Sk, čo je 99,07 % z upraveného ročného rozpočtu nákladov.

Skutočné tržby a výnosy /bez bežného transferu/ k 31.12. 2003 dosiahli sumu 5 033 837,87 Sk, čo predstavuje 100,68 % z ročných plánovaných tržieb a výnosov.

Ako vidieť z predchádzajúceho prehľadu v období roka 2003 došlo k zníženiu % sebestačnosti a to najmä z dôvodu zvýšenia celkových nákladov v porovnaní s rokom 2002 o 3 871 tis. Sk, ktoré bolo spôsobené najmä zvýšením odpisov, ale aj rastom osobných nákladov v súvislosti so zvýšením platových taríf od 1.8.2003.

Podnikateľskú činnosť vykonávala Štátna opera v roku 2003 len v minimálnom rozsahu. V rámci nej sa poskytovali najmä dopravné služby.

Ďalšie práce v súvislosti s podnikateľskou činnosťou (stolárske, zámočnicke, maliarske, čalúnnicke a krajčírske práce) sa v roku 2003 vôbec nevykonávali v dôsledku priority výroby scénických dekorácií podľa dramaturgického plánu.

V celkových nákladoch na podnikateľskú činnosť v sume 70 165,60 Sk je zahrnutá okrem priamych nákladov aj alikvotná časť ďalších nepriamych nákladov, najmä zaplatená cestná daň za rok 2003 v sume 23 900,- Sk, ktorá najviac zaťažuje náklady podnikateľskej činnosti.

Výnosy z podnikateľskej činnosti, vzhľadom na minimálny rozsah jej vykonávania, boli len 70 554,39 Sk.

Hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti k 31.12.2003 predstavuje zisk v sume 388,79 Sk.

5.5.5. Zdôvodnenie nákupu DINM a DIHM

Prostriedky fondu reprodukcie ŠO BB boli v roku 2003 použité na:

- a) obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vrátane jeho technického zhodnotenia nasledovne:

	suma Sk	z toho hrad. /z kapitál. transferu/
- odsávanie drevoobrábacích strojov	320 160,-	-
- videoprojektor Panasonic	248 900,-	-
- videorekordér JVC	45 900,-	-
- monitor Philips	22 200,-	-
- 3 ks počítače	117 000,-	-
- technické zhodnotenie počítačovej siete	15 960,-	-
- sťahovák IVECO	1 994 713,20	-
- dostavba a prestavba ŠO	2 689 762,30	2 689 762,30 *
- lesný roh	348 482,39	-
- bicia súprava	55 778,-	-
- trombón	128 000,-	-
- xylofón	66 990,-	-
- husl.púzdro - storno	-1 033,20	-
- osobný automobil Fabia	406 437,20	-
- rozšírenie kamerového systému	30 500,-	-
- šijacie stroje 2 ks	104 398,-	-
- skružovačka	154 380,-	-
- PC zostava	52 876,-	-
- rekonštr. a techn. zhotovenie PC siete	199 702,-	-
- stavebné úpravy skladových priestorov	82 743,50	-
- PC stanica	31 087,-	-
- sieťové karty	15 456,-	-
Spolu na obstaranie dlhod.H a NM	7 130 392,39	2 689 762,30

b) na obstaranie drobného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v sume	390 172,88	
c) na úhradu straty minulých rokov v sume (v súlade s §55g) ods. 4 zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona č.442/2003 Z.z.) a to nasledovne:	2 152 414,87	
neuhradená strata z roku 1997 v sume	1 487 638,51	
neuhradená strata z roku 1999 v sume	664 776,36	
Použitie fondu reprodukcie spolu	9 672 980,14	2 689 762,30

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že prostriedky fondu reprodukcie boli použité najmä na :

- 1/ obnovu zastaralého vozového parku, ktorý je vzhľadom na veľkú vzdialenosť dvoch pracovísk nevyhnutný
- 2/ zabezpečenie ochrany majetku štátu – rozšírenie kamerového systému
- 3/ zlepšenie pracovných podmienok v stolárskej dielni – odsávanie
- 4/ rekonštrukciu a technické zhodnotenie PC siete, vrátane doplnenia počítačov na jednotlivé pracoviská
- 5/ nákup hudobných nástrojov na výmenu za opotrebované a nákup takých, ktoré sme doteraz nevlastnili / xylofón /
- 6/ výmenu a doplnenie dielenských strojov
- 7/ úpravu skladových priestorov, nakoľko stále zápasíme s nedostatkom priestorov
- 8/ zabezpečenie scénickej produkcie / videoprojektor, videorekordér /

Kapitálový transfer a jeho použitie

Z rozpočtu kapitoly kultúry pre rok 2003 bol ŠO rozpísaný príspevok na kapitálové výdavky v programe 05 N nasledovne:

Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – výkup pozemku	1 530 000,-Sk
Dostavba a rekonštrukcia objektu ŠO – projektová dokumentácia	7 511 000,-Sk
Rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR č.25634/2003-51 zo dňa 01.12.2003 nám bol tento kapitál. transfer upravený /znížený/ o 2 mil. Sk.	

Kapitálové výdavky zo štátneho rozpočtu boli čerpané v roku 2003 vo výške 2 689 762,30 Sk nasledovne:

- výkon inžinierskej činnosti	31 920,-
- geodetické práce	88 349,-
- vytýčenie sietí	2 155,80
- hydrologické údaje	2 720,-
- znalecké posudky	5 600,-
- projekt pre územné konanie	673 690,80
- geologický prieskum	97 314,-
- vizualizácia archit.riešenia	77 793,60
- svetlotechnický posudok	100 206,-
- predikcia vplyvu doprav. Hluku	141 588,-
- libreto výtvarného dotvor.architektúry	54 492,-
- projekt pre stavebné konanie	1 413 933,10
	2 689 762,30 *

Keďže ide o novozačínajúcu stavbu, prostriedky boli použité na vypracovanie projektovej dokumentácie pre územné konanie, projekt pre stavebné povolenie a na výkon inžinierskej činnosti, pripravovanej investičnej akcie "Dostavba a prestavba ŠO" v Banskej Bystrici.

Dodávateľ na výkon inžinierských činností bol vybraný verejnou súťažou v zmysle zákona o verejnom obstarávaní.

Dodávateľ na vypracovanie projektovej dokumentácie a výkon autorského dozoru bol taktiež vybraný formou verejnej súťaže v zmysle zákona o verejnom obstarávaní.

***Poznámka :**

Okrem sumy 2 689 762,30 Sk bola k 31.12.2003 z účtu NBS č. 908-51439312 prevedená suma 3 907 000,00 Sk na samostatný bežný účet ŠO vo VUB na základe schválenej výnimky z časového použitia program. rozpočt. prostriedkov a ich presun na použitie v roku 2004 v termíne do 15.12.2004 s povinnosťou ich zúčtovania do 31.1.2005.

6.6. Personálne otázky

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený záväzným limitom Ministerstva kultúry SR. V roku 2003 určený limit zamestnancov v počte 199 bol rozpisom záväzných výstupov ŠR v auguste 2003 upravený na počet 220. Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný za rok 2003 bol 189,6 zamestnancov. Organizačná štruktúra Štátnej opery je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Organizačná štruktúra Štátnej opery má štyri základné úseky :

Úsek riaditeľa – zabezpečuje poskytovanie informácií podľa zákona č.211/2001 Z.z., vnútropodnikovú kontrolnú činnosť, personálnu prácu, ochranu práce, právne služby.

Úsek umelecký – zabezpečuje práce spojené s výrobou a predvádzaním operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

Úsek technicko-hospodársky – zabezpečuje správu majetku štátu, hospodársku správu, investičnú činnosť a koordináciu dopravy ŠO.

Úsek ekonomický – zabezpečuje riadenie ekonomiky, účtovníctvo, práce a mzdy ŠO podľa platných smerníc, zákonov a noriem.

V rámci rozvoja ľudských zdrojov ŠO umožňuje zamestnancom účasť na vzdelávaní, či už formou seminárov, školení v oblasti rôznych ekonomických a právnych predpisov ako aj štúdium na vysokých školách.

7. 7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele sú stanovené v súlade so zriaďovacou listinou a poslaním Štátnej opery ako kultúrnej ustanovizne, s cieľom poskytovať kultúrne vyžitie pre divákov, kultúrno-výchovnú činnosť a reprezentovať slovenskú kultúru v zahraničí. Konkrétne výsledky sa nachádzajú v bode 4.4. V hlavných cieľoch a ich plnení sme sa orientovali najmä na :

- udržanie kvality premiér a reprízovaných predstavení
- dodržanie finančnej disciplíny a nevytvorenie finančnej straty
aj keď rozpočet Štátnej opery bol pomerne poddimenzovaný, podarilo sa nám minulý rok skončiť s nulovým hospodárskym výsledkom
- kultúrno-výchovnú činnosť
aj naďalej prebieha úzka spolupráca medzi umeleckým školstvom a Štátnou operou a predstavenia pre školy sú bežnou súčasťou dramaturgie
- zahraničné aktivity
spolupráca s japonskými partnermi sa už stala neoddeliteľnou súčasťou činnosti Štátnej opery. I naďalej sa vzťahy rozvíjajú, čo dokazujú aj pozvania na ďalšie účinkovanie v Japonsku
- organizovanie festivalov
každoročne organizujeme dva festivaly, opernú časť Zámockých hier zvolenských a festival Banskobystrické hudobné dni. Oba festivaly majú spoločného menovateľa a to nedostatok finančných prostriedkov. Napriek našej snahe sa nám nedarí dostať, najmä opernú časť ZHZ, na pôvodnú úroveň z dôvodu nedostatočného finančného krytia. Je to škoda, pretože tento festival v minulosti mal vysokú umeleckú úroveň a je jediným operným festivalom na Slovensku.

Nové ciele

V nadväznosti na plnené úlohy v roku 2003 je potrebné aj naďalej sa sústrediť na zabezpečovanie návštevnosti predstavení hlavne dobrou dramaturgiou a kvalitnou propagáciou v rámci finančných možností organizácie.

V oblasti zahraničných stykov rozvíjať a získavať novú spoluprácu so zahraničnými partnermi so zreteľom na prezentáciu slovenského umenia v zahraničí

Vytvoriť ďalší priestor pre spoluprácu s mládežou a umeleckým školstvom.

Získavať mimorozpočtové finančné prostriedky na zlepšenie činnosti organizácie.

Pripraviť rekonštrukciu a dostavbu budovy ŠO.

8. 8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2003

Pri hodnotení a analýze vývoja Štátnej opery je potrebné brať do úvahy niektoré zásadné skutočnosti, ktoré ovplyvňovali činnosť ŠO v uplynulom roku.

Sú to už spomínané problémy s novou legislatívou (Zákonník práce, Zákon o verejnej službe), ktoré výrazne ovplyvnili činnosť v minulom roku. Nezohľadňovali skutočnosť, že

naša činnosť sa uskutočňuje v opačnom pracovnom čase ako je práca v iných odvetviach, čo zapríčinilo znížený počet predstavení a návštevnosti.

V neposlednej rade ovplyvňovala našu činnosť aj zhoršená ekonomická situácia obyvateľstva a zdražovanie vstupov pre našu činnosť. Napriek týmto skutočnostiam sa nám podarilo ukončiť rok bez straty s vyrovnaným rozpočtom. Aké zdroje a v akej štruktúre sme využívali je podrobne uvedené v bode 5.5.

Napriek spoločnej snahe s MK SR sa nám nedarí zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na vykrytie potrebných nákladov na riešenie technicko-prevádzkových problémov.

Dlhodobu pretrvávajú problémy so zastaralým dopravným parkom, neumožňujúcim výjazd do zahraničia a ohrozujúcim samotnú prevádzku.

Nevyhovujúce pracovné priestory.

Nízke mzdové ohodnotenie zamestnancov zapríčiňujúce častú fluktuáciu najmä kvalitných umelcov. Nové mzdové zatriedenie zamestnancov, pre nedostatok finančných prostriedkov, vo väčšine prípadov zhodnocuje len vek zamestnanca a nie jeho skutočnú kvalitu.

V oblasti financovania pretrvával problém s delením rozpočtu na samotný rozpočet a finančné prostriedky z VPS, čo zapríčiňovalo nielen nárast administratívnej práce, ale hlavne nemožnosť operatívne riešiť objektívne zmenené podmienky pri realizácii jednotlivých projektov a konečné plánovanie v rámci kontraktov bolo neprehľadné.

Z analýzy činnosti a vývoja Štátnej opery je do budúceho obdobia potrebné zaoberať sa problematikou technicko-priestorového riešenia prevádzky a prispôbením legislatívy k špecifickým podmienkam.

Napriek hore uvedeným problémom veríme, že i v budúcnosti budeme môcť vykonávať našu činnosť k spokojnosti našich divákov.

9.9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavní užívatelia výstupov Štátnej opery sú samotní diváci, školy, odborná kritika, zahraničný partneri a iné organizácie.

- diváci na bežných predstaveniach
sú hlavným užívateľom výstupov organizácie a tvoria najväčšiu časť odberateľov
- školy
využívajú naše výstupy na kultúrno-výchovnú činnosť študentov v rámci organizovaných predstavení
- odborná kritika
hodnotí našu činnosť po umeleckej stránke
- zahraniční partneri
spoločne uzavreté kontrakty pre spoluprácu v zahraničí
- iné organizácie
prenájom priestorov a služieb:
počet celkom : 15

január :	DJGT Zvolen
marec :	FREE LAND BB
apríl :	Konzervatórium – Diplomový koncert GOLDEN ROYAL Košice

máj	:	Gymnázium JGT BB Akadémia umení BB J.Poliak Zvolen Akadémia umení BB Úrad priem.vlastníctva
jún	:	Zákl.umel.škola BB
september	:	Radošínci 2x
október	:	VITIS TRADE BB (koncert)
november	:	DJGT Zvolen 2x

Prenajímanie priestorov Štátnej opery poskytujeme zväčša v období výjazdov nášho divadla mimo sídla organizácie a za účelom získania finančných prostriedkov, ktoré sú potrebné pre dofinancovanie hlavnej činnosti Štátnej opery.

V Banskej Bystrici 19. februára 2004

Rudolf Hromada
riaditeľ Štátnej opery